

Η πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ επί υποθέσεων εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

Στάυρος Γ. Τόγιας
Διπλωμάτης, ΜΔΕ Ποντικών Επιστημών

I. Η σχέση του ε.ε.α. με το εθνικό ένταλμα σύλληψης

Από τον ορισμό του άρθρου 1 παρ. 1 Ν. 325/1/2004, σύμφωνα με τον οποίον το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης (ε.ε.α.) είναι απόφαση ή διάταξη δικαστικής αρχής κράτους μέλους της ΕΕ που εκδίδεται με σκοπό την σύλληψη και την προσαγωγή του προσώπου, το οποίο ευρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους-μέλους, συνάγεται ότι το ε.ε.α. δεν έχει αυτοτέλεια, αλλά προϋποθέτει την ύπαρξη εθνικού εκτελεστού δικαστικού τίτλου στο κράτος-μέλος έκδοσής του, που αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο για την θεμελίωση και την έκδοσή του (ΣυμβΕφΑθ 25/2007 ΝοΒ 2007, 1883· Δ. Μουζάκης, Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, 2009, 470). Δεν είναι τυχαίο ότι με το άρθρο 2 παρ. 1 στοικ. γ' του ίδιου νόμου, η μεία της (εθνικής) εκτελεστής δικαστικής απόφασης, που εντάλματος σύλληψης ή της συναφούς διάταξης δικαστικής αρχής ανάγεται σε στοιχεία του τυπικού κύρους του ε.ε.α. Την ορθή αυτή άποψη επικύρωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) με την απόφασή του της 1ης Ιουνίου 2016 στην υπόθεση του Ρουμάνου, καταζητούμενου από τις δικαστικές αρχές της Ουγγαρίας, Nicolaie Aurel Bob-Dogi (C-241/15): σε περίπτωση που δεν έχει πράγματι εκδοθεί εθνικό ένταλμα σύλληψης διακριτό από το ε.ε.α., η αρχή εκτέλεσης υποχρεούται να μην εκτελέσει το τελευταίο, λόγω μη πληρώσεως των απαιτήσεων νομιμότητας που τάσσει το άρθρο 8 παρ. 1 στοικ. γ' της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (Ann Pieter van der Mei, The European Arrest Warrant system: Recent developments in the case law of the Court of Justice, Maastricht Journal of European and Comparative Law, 2017, 882 επ., 884-886).

“η κρατούσα νομολογία του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία, το ζήτημα, εάν η ορισμένη από το κράτος έκδοσης του εντάλματος αρχή είναι δικαστική ή όχι κρίνεται με βάση το δίκαιο του κράτους έκδοσης, έχει πλέον εκμετρήσει το ζήτημα”

II. Η έννοια της δικαστικής αρχής έκδοσης του ε.ε.α.

Το ΔΕΕ, συνεπεία προδικαστικού ερωτήματος του Πρωτοδικείου του Άμστερνταμ, με τις αποφάσεις του της 10ης Νοεμβρίου 2016 επί της υποθέσεως του Πολωνού Krzysztof Marek Paltorak (C-452/16 PPU), του Λιθουανού Ruslanas

Konailonas (C-477/16 PPU), και του Τούρκου Halil Ibrahim Özgecik (C-453/16 PPU), κατά την επείγουσα προδικαστική διαδικασία του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, δέχθηκε ότι η, κατ' άρθρο 6 παρ. 1 της απόφασης-πλαίσιο, «δικαστική αρχή» έκδοσης του ε.ε.α. συνιστά αυτεπάγγελτο έννοια του δικαίου της Ένωσης, στο νοηματικό εύρος της οποίας εμπίπτουν όχι μόνον οι δικαστές ή τα δικασδοτικά όργανα κράτους μέλους, αλλά, ευρύτερα, οι αρχές που καλούνται να μετράσουν στην απονομή της δικαιοσύνης στην οικεία έννομη τάξη. Με τις σκέψεις αυτές, το Δικαστήριο έκρινε στις δύο πρώτες υποθέσεις ότι η Γενική Διεύθυνση της Σουηδικής Αστυνομίας και το Λιθουανικό Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν εμπίπτουν στην κατά την διάταξη αυτή έννοια της δικαστικής αρχής έκδοσης, σε αντίθεση με την ουγγρική εισαγγελική αρχή, η οποία επικύρωσε εθνικό ένταλμα σύλληψης εκδοθέν σε προγενέστερο χρόνο από αστυνομική υπηρεσία. Μετά την απόφασή αυτή το Δικαστήριο, η κρατούσα νομολογία του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία, το ζήτημα, εάν η ορισμένη από το κράτος έκδοσης του εντάλματος αρχή είναι δικαστική ή όχι κρίνεται με βάση το δίκαιο του κράτους έκδοσης (ΣυμβΕφΑθ 1735/2005 ΠονΧρ 2006, 504, ΣυμβΕφΑθ 2252/2008 ΠονΧρ 2009, 829· Δ. Μουζάκης, όπ.π., 476 επ., Δ. Βούλγαρης, Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης I, σε: Στ. Παλιού/Θ. Σάμου (επιμ.), Ειδικό ΠονΝ, 2013, 52 επ. πλ.αφ.ρ. 3-6), έχει πλέον εκμετρήσει το ζήτημα.

III. Οι προθεσμίες λήψης της απόφασης περί εκτέλεσης του ε.ε.α. και παράδοσης του καταζητούμενου

I. Στην υπόθεση του Λιθουανού καταζητούμενου Tomas Vilkas (C-640/15) το ΔΕΕ ήρθε αντιμέτωπο με το ερώτημα πραγματικά περαστικά: Μετά από δύο αποτυχημένες απόπειρες παράδοσης του σθεναρώς ανθεκτικού Vilkas στις λιθουανικές αρχές μέσω εμπορικής πτήσης, ο Ιρλανδός Υπουργός Δικαιοσύνης και Ισότητας απήγγειλε στο αρμόδιο για την εκτέλεση του εντάλματος δικαστήριο να επιτρέψει μία τρίτη απόπειρα παράδοσης του καταζητούμενου, αυτήν τη φορά διά της θαλάσσιας και θαλάσσιας οδού. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε εν τούτοις ότι ήταν αναρμόδιο και διέταξε την απόλυση του Vilkas. Κατόπιν εφέσεως του Υπουργού, το ιρλανδικό Εφετείο ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία και υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα προς το ΔΕΕ, περί του εάν το δίκαιο της Ένωσης επιτρέπει στις οικείες αρχές να συμμανούν, περισσότερες από μία φορές, λόγω γεγονότων ανωτέρας βίας, νέα ημερομηνία παραδόσεως και εάν να, υπό ποιες περιστάσεις. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε την 25η Ιανουαρίου 2017 ότι η αντίσταση που προέβλεπε στην παράδοσή του ο καταζητούμενος μπορεί εγγύως να θεωρηθεί ως περίσταση ξένη και ασυνήθης, όχι όμως και ως αποβλέπιση εν όψει της πρώτης αποτυχημένης απόπειρας παράδοσης. Πάντως εναπόκειται στην κρίση του αιτούντος δικαστηρίου να εξακριβώσει εάν πράγματι συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας, οπότε, παρά το πέρας της τασομένης από το άρθρο 23 της απόφασης-

πλαίσιο προθεσμίας, επιβάλλεται ο καθορισμός νέας (τρίτης) ημερομηνίας παράδοσης. Σε αντίθετη περίπτωση, παρ' ότι η αρχή εκτέλεσης δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή της να εκτελέσει το ένταλμα και να προβεί στην παράδοση του καταζητούμενου, εάν ο τελευταίος κρατείται, θα πρέπει να απολυθεί.

“η δικαστική αρχή εκτέλεσης οφείλει να απευθύνει προδικαστικό ερώτημα οσάκις τίθεται ζήτημα που άπτεται των θεμελιωδών δικαιωμάτων, εφόσον τούτο δεν έχει τύχει επαρκούς επεξεργασίας από την νομολογία του Δικαστηρίου”

διο δικαστήριο από την έκδοσή της σχετικής αποφάσεως

και δεν αποκλείει, σφεαυτή, την συνέχιση της κράτησης του καταζητούμενου προσώπου. Εν τούτοις, αν η διάρκεια της κράτησεως είναι υπερβολική (στην περίπτωση του Larigip είχε διαρκέσει περί τα δύο έτη) και δεν οφείλεται σε υπαπόσταση του καταζητούμενου αλλά στην αβελτηρία των αρχών των οικείων κρατών μελών, εναπόκειται στην κρίση της δικαστικής αρχής εκτέλεσης να απολύσει αυτόν προσωρινώς, λαμβάνοντας τυχόν αναγκαία περιοριστικά μέτρα προκειμένου να μη διαφύγει.

IV. Αντί επιλόγου

Το γερμανικό Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο με την απολύτως πρόσφατη απόφασή του της 19ης Δεκεμβρίου 2017 (2. BvR 424/17) ανήγαγε το ΔΕΕ σε νόμιμο (φυσικό) δικαστήριο του καταζητούμενου: η δικαστική αρχή εκτέλεσης οφείλει να απευθύνει προδικαστικό ερώτημα οσάκις τίθεται ζήτημα που άπτεται των θεμελιωδών δικαιωμάτων, εφόσον τούτο δεν έχει τύχει επαρκούς επεξεργασίας από την νομολογία του Δικαστηρίου. Με αυτήν την ενισχυτική υποκρίση – και όχι απλώς ευκείρεση – οφείλουν να ευθυγραμμισθούν και το ημετέρο, αρμόδιο για την εκτέλεση ε.ε.α., δικαστικά συμβούλια.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς και η Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων σάς προσκαλούν σε δημόσια συζήτηση την Τετάρτη, 30 Μαΐου 2018, και ώρα 18:30, στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΔΣΠ (Ηρώων Πολυτεχνείου 47, Πειραιάς), με θέμα:

«Η ανάκριση σήμερα: Προβλήματα, προκλήσεις και προτάσεις»

Εισηγητές:
Χρυσούλα Παρσικέα, Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου
Χαρίκλεια Θάνου, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Πολυχρόνης Τσιρίδης, Δικηγόρος ΔΝ
Αναστάσιος Τριανταφύλλου, Δικηγόρος, Επ. Καθηγητής ΔΠΘ

Την συζήτηση θα συντονίσει ο Παναγιώτης Καλής, Δικηγόρος

Ο Πρόεδρος ΔΣΠ Ο Πρόεδρος ΕΕΠ
Γεώργιος Σταματογιάννης Ηλίας Αναγνωστόπουλος

novacriminalia

Περιοδική Έκδοση της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων
Συντακτική Επιτροπή: I. Αναστασοπούλου, Ν. Βιτάρος, Π. Κουρελέας, Π. Πανταζής, Β. Πετρόπουλος
Καλλιτεχνική επιμέλεια, σελιδοποίηση: Iva Μελέγγου - allsys.gr

© Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων

Εμμανουήλ Μπενάκη 24, 106 78 Αθήνα
Τ.: 210 3820125, 6944508619
F.: 210 3820112
E-mail: hcba@otenet.gr
http://www.hcba.gr

